

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧІНИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ДОСЛІДНИКІВ ОСВІТИ**

ЗБІРНИК

**наукових праць студентів
та молодих учених**

**(за матеріалами II Всеукраїнської студентської
науково-практичної
Інтернет-конференції
«СУЧАСНІ ФІЛОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ:
ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ»
20 березня 2020 рік)**

19 березня 2021 рік

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет іноземних мов
Регіональний центр навчання іноземних мов
Українська асоціація дослідників освіти

ЗБІРНИК

**наукових праць студентів
та молодих учених**

**(за матеріалами III Всеукраїнської студентської науково-практичної
Інтернет-конференції
«СУЧАСНІ ФІЛОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ:
ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ»
19 березня 2021 рік)**

Умань 2021

Головний редактор:

Бріт Надія Михайлівна – директор Регіонального центру навчання іноземних мов, кандидат педагогічних наук, професор кафедри англійської мови та методики її навчання

Редакційна колегія:

Постоленко Сергійвна	Ірина	Декан факультету іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови та методики її навчання
Комар Станіславович	Олег	Доктор педагогічних наук, доцент, т. в. о. завідувача кафедри англійської мови та методики її навчання
Білецька Олександрівна	Ірина	Доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики іноземних мов
Безлюдна Валеріївна	Віта	Доктор педагогічних наук, доцент, т. в. о. завідувача кафедри іноземних мов
Бондарук Володимирівна	Яна	Заступник декана з наукової роботи факультету іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови та методики її навчання

Відповідальний за випуск: викладач кафедри теорії та практики іноземних мов Гурський І.Ю.

Автори несуть відповідальність за наукову вірогідність і коректність уміщених у збірнику матеріалів.

341 Збірник наукових праць студентів та молодих учених (За матеріалами III Всеукраїнської студентської науково-практичної Інтернет-конференції «Сучасні філологічні дослідження: традиції та інновації», 19 березня 2021 р.). Умань: Візаві, 2021. 286 с.

До збірника увійшли матеріали досліджень студентів та молодих учених філологічного та методичного напрямів, які обговорювалися на III Всеукраїнській студентській науково-практичній Інтернет-конференції «Сучасні філологічні дослідження: традиції та інновації», зокрема: сучасні тенденції в романо-германській філології, перекладознавстві, міжкультурній комунікації та методиці викладання іноземних мов. Видання призначене для здобувачів вищої освіти та кола молодих дослідників, які цікавляться науковими здобутками в галузі іншомовної освіти сьогодення.

ЗМІСТ

Передмова	9
Inna Antoniuk THE ROLE OF MOTIVATION IN TEACHING PRIMARY SCHOOL LEARNERS.....	10
Anita Bahdasarian DEVELOPING SOCIAL-CULTURAL COMPETENCE IN THE 8 TH GRADE ENGLISH LEARNERS.....	13
Михайло Бевз СЕМАНТИЧНИЙ СТАТУС УСІЧЕНЬ, ЯКІ ФУНКЦІОНУЮТЬ У СУЧАСНІЙ АНГЛОМОВНІЙ ПРЕСІ.....	16
Каріна Безека АКТУАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТІВ «МУЖНІСТЬ» ТА «ЖІНОЧНІСТЬ» В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	20
Yana Blashkun THE EFFECTIVENESS OF ROLE PLAY IN TEACHING SPEAKING FOR SECONDARY SCHOOL LEARNERS.....	25
Марина Божко ДО ПИТАННЯ КАТЕГОРИЗАЦІЇ ОСОБИСТОГО ІМЕНІ.....	27
Артур Бойко ЛЕКСИКОГРАФІЧНА ФІКСАЦІЯ КУЛЬТУРНО ЗНАЧУЩОЇ ІНФОРМАЦІЇ: СЛОВНИК КУЛЬТУРИ.....	30
Альона Бурмістрова ОБРАЗНО-МЕТАФОРІЧНІ МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ЗНАЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З ЕТНОКУЛЬТУРНИМ КОМПОНЕНТОМ.....	32
Богдан Бушуєв ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ВИМОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЗА ДОПОМОГОЮ РОЗМИНОК.....	35
Ольга Владичина ФЕНОМЕН РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ЛЮДСЬКИХ ЯКОСТЕЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРАХ ЧЕРЕЗ ФРАЗЕОЛОГІЗМИ З КОМПОНЕНТАМИ-ЗООНІМАМИ.....	37
Сергій Волянський ЧАСТИНОМОВНА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ КОМПОНЕНТНОГО СКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ БЕЛЬГІЙСЬКОГО АРЕАЛУ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	40
Viktoriia Hlushchenko IMPACT OF STUDENTS' ANXIETY ON THE ABILITY AND DESIRE TO SPEAK IN THE ENGLISH LANGUAGE CLASSROOM.....	44
Василь Гончаров ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПОДКАСТІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ НАВИЧОК АУДІЮВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	47

<i>Наталія Гончарук</i> ВОЗВЕЛИЧЕННЯ ДУХОВНОГО ЧЕРЕЗ БУДЕННЕ У ШЕКСПІРІВСЬКИХ СОНЕТАХ.....	51
<i>Ірина Нрабова</i> THE STRATEGIES IN OVERCOMING HIGH SCHOOL LEARNERS' RELUCTANCE AND SPEECH INCERTITUDE.....	55
<i>Тетяна Грицько</i> ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОЇ МЕТОДИКИ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	59
<i>Олександра Гусаченко</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНШОМОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	62
<i>Svitlana Derkach, Inna Yavorska</i> INDISPENSABLE PART OF USING GAMES IN TEACHING ENGLISH GRAMMAR.....	66
<i>Alina Dovhopola</i> THE ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF USING GAMES IN TEACHING AND LEARNING VOCABULARY.....	68
<i>Леся Драч</i> ВИКОРИСТАННЯ ІКТ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	72
<i>Valeriia Dubynska</i> DEVELOPING 2 ND AND 3 RD YEAR LEARNERS' WRITING SKILLS.....	75
<i>Валентин Дубов</i> ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЧИННИК СТИМУЛЮВАННЯ ІНТЕРЕСУ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	77
<i>Anastasiia Zhovtobriukh</i> CHARACTERISTIC FEATURES OF THE IRISH VERSION OF THE ENGLISH LANGUAGE.....	82
<i>Ольга Жупаник</i> ЕФЕКТИВНА ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ АВТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В БАЗОВІЙ ШКОЛІ.....	88
<i>Yuliia Zabudska</i> TEACHING SPOKEN INTERACTION TO INTERMEDIATE ENGLISH LEARNERS.....	92
<i>Oksana Zahoruiko</i> USING SIMULATIONS FOR DEVELOPING INTERMEDIATE ENGLISH LEARNERS' COMMUNICATIVE SKILLS.....	94

<i>Oleksandra Zviriaka</i> SPEAKING ACTIVITIES FOR USING AT ENGLISH LESSONS FOR 6 th GRADE LEARNERS.....	97
<i>Anastasiiia Ivanova</i> USING CREATIVE TASKS IN TEACHING ENGLISH HOMOPHONES TO PRIMARY SCHOOL LEARNERS.....	100
<i>Євгенія Іванченко</i> ВАЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛІВ ЗМІ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	103
<i>Олександр Кель</i> НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ В РОМАНІ ТОМАСА КІНІЛЛІ «СПИСОК ШИНДЛЕРА».....	107
<i>Anna Kyliushyk</i> GROUP WORK AND ITS INFLUENCE ON DEVELOPING PRIMARY STUDENT'S READING SKILLS IN CLASS	109
<i>Ганна Кучій</i> АУДІЮВАННЯ ЯК СУЧАСНИЙ МЕТОД ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	111
<i>Тетяна Ковальковська</i> ЖАХЛИВІ НАСЛІДКИ НАУКОВОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ В РОМАНІ «ОСТРІВ ДОКТОРА МОРО» Г. ВЕЛЛСА.....	115
<i>Olha Kozhevnikova</i> THE EFFECTS OF USING COLLABORATIVE LEARNING IN ENGLISH LANGUAGE CLASSROOM.....	119
<i>Kyrylo Koliesnik</i> EFFECTIVE ACTIVITY TASKS OF TEACHING PRONUNCIATION TO PRIMARY SCHOOL ENGLISH LANGUAGE LEARNERS.....	122
<i>Anna Krochak</i> USING GAMES FOR TEACHING VOCABULARY TO THE 3 RD GRADE LEARNERS.....	125
<i>Дарія Курінна</i> КОНЦЕПТ «УСПІХ» В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВНИХ КУЛЬТУРАХ.....	128
<i>Вікторія Левченко</i> ГРА ТА ПРОЕКТ ЯК МЕТОДИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	131
<i>Olha Lemekha</i> SOME PECULIARITIES OF READING DIFFICULTIES IN PRIMARY EFL LEARNERS.....	135
<i>Tetiana Lytvyniuk</i> LEXICAL FEATURES OF ENGLISH IN IRELAND.....	136

<i>Oleksii Lytvyniuk</i>	140
GAMES FOR MOTIVATING LEARNERS FOR STUDYING ENGLISH.....	
<i>Mariia Lisnychenko</i>	
DEVELOPING INTERMEDIATE ENGLISH LEARNERS' SPEAKING SKILLS THROUGH INTERACTIVE ACTIVITIES.....	143
<i>Kateryna Lohvynenko</i>	
FORMING AWARENESS OF USING -ED ENDING IN PRIMARY SCHOOL LEARNERS.....	145
<i>Maryna Lukianova</i>	
WAYS OF ENHANCING LEARNERS' PARTICIPATION IN THE ENGLISH LANGUAGE CLASSROOM.....	148
<i>Iryna Martyniuk</i>	
TEACHING SPEAKING THROUGH INTERACTION IN THE ENGLISH LANGUAGE CLASSROOM.....	152
<i>Валентина Мацак</i>	
РОЛЬ РІЗНИХ ВИДІВ ЧИТАННЯ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ НАВИЧКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	155
<i>Viktoriiia Moisei</i>	
PROBLEM OF TEACHING READING TO PUPILS IN THE ENGLISH LANGUAGE CLASSROOM.....	158
<i>Iryna Nazarchuk</i>	
EFFECTIVE TECHNIQUES OF PRESENTING ENGLISH GRAMMAR IN PRIMARY SCHOOL.....	160
<i>Лілія Нижник</i>	
ФАКТОРИ РОЗВИТКУ АМЕРИКАНСЬКОГО ВАРІАНТУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	164
<i>Sofiiia Novosad</i>	
WAYS OF PRESENTING VOCABULARY TO THE 5TH GRADERS IN THE ENGLISH LANGUAGE CLASSROOM.....	166
<i>Aliona Ostapenko</i>	
ICT TOOLS IN SPOKEN LANGUAGE PROFICIENCY OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS.....	169
<i>Алла Паладьєва, Віолета Кравченко</i>	
ТИПИ ІНТЕРТЕКСТІВ У ХУДОЖНЬОМУ ТВОРІ.....	171
<i>Алла Паладьєва, Дмитро Паламарчук</i>	
МОДАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВИ ДІЛОВИХ ЛИСТІВ.....	175
<i>Алла Паладьєва, Анастасія Шилюк</i>	
ЖАНРОВИЙ ПРОСТІР ДИСКУРСУ ПЕРЕМОВИН.....	180
<i>Yuliia Pastushko</i>	
MISTAKE CORRECTION IN TEACHING ENGLISH PRONUNCIATION.....	185

<i>Vadym Pashkovskiy</i>	
TECHNIQUES FOR TEACHING GRAMMAR IN PRIMARY SCHOOL.....	188
<i>Oksana Pelepei</i>	
IMPROVING INTERMEDIATE LEARNERS` SPEAKING SKILLS VIA ON-LINE PLATFORMS	191
<i>Daria Pelypenko</i>	
EXPLORING FACTORS AFFECTING ACTIVE VOCABULARY PRACTICE.....	194
<i>Alla Pidkuiko</i>	
THE USE OF INTERACTION TO DEVELOP PRE-INTERMEDIATE ENGLISH LEARNERS` SPEAKING SKILLS.....	196
<i>Kateryna Pivtorak</i>	
THE ROLE OF ICT IN THE ENGLISH LANGUAGE TEACHING AND LEARNING.....	199
<i>Ольга Подобедова</i>	
ПРОБЛЕМА КЛАСИФІКАЦІЇ МОВЛЕННЄВИХ АКТИВ.....	202
<i>Anna Polianchuk</i>	
LANGUAGE ENVIRONMENT IN TERMS OF SECOND LANGUAGE LEARNING.....	208
<i>Марина Радзівіл</i>	
ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ РОЛЬОВИХ ІГОР НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	211
<i>Aleksandr Reient</i>	
INFORMATION TECHNOLOGY AS A WAY OF ENHANCING STUDENTS` MOTIVATION TO LEARN A FOREIGN LANGUAGE.....	214
<i>Maryna Rudenko, Svitlana Derkach</i>	
WAYS OF BECOMING COMPETENT AND PRODUCTIVE COMMUNICATORS IN PRACTICING ENGLISH	217
<i>Анастасія Січкап</i>	
ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІДІОМАТИКИ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	222
<i>Tamara Skala</i>	
USING GAMES TO ENHANCE PRE-INTERMEDIATE ENGLISH LEARNERS` VOCABULARY	228
<i>Ann Slupitska</i>	
EVOLUTION OF TRAVEL WRITING GENRE.....	230
<i>Andrii Sotnichenko</i>	
SOME FEATURES OF TPR METHOD APPLICATION IN PRIMARY SCHOOL WHILE TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE.....	233
<i>Роман Тарасюк</i>	
ІГРЕМА ЯК КОМУНІКАТИВНИЙ ФЕНОМЕН.....	236

<i>Yuliia Tymoshchuk</i>	
EFFECTIVE TECHNIQUES OF CORRECTING 7 TH GRADE LEARNER'S MISTAKES DURING ACCURACY DEVELOPMENT SPEAKING ACTIVITIES.....	241
<i>Аліна Ткаченко</i>	
КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ.....	244
<i>Ярослава Траченко</i>	
РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ВРАХУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ АДРЕСАТА В ТЕКСТОВОМУ ПРОСТОРІ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ ТОНІ БЛЕРА.....	247
<i>Viktoriia Chereushenko</i>	
THE USE OF L1 IN L2 GRAMMAR TEACHING.....	252
<i>Ірина Шабтай</i>	
ВПЛИВ ҐЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ НА ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ НАЙМЕНУВАНЬ ОСІБ ЗА ПРОФЕСІЄЮ.....	255
<i>Valentyna Shvets</i>	
APPLYING AND ADAPTING LISTENING AUTHENTIC MATERIALS WHILE TEACHING ENGLISH IN GRADE 7.....	258
<i>Єлизавета Шемонаєва</i>	
ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	261
<i>Вікторія Шеремет</i>	
РОЗУМІННЯ ТЕРМІНУ «КОНЦЕПТ» У СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ.....	264
<i>Роман Шмалюк</i>	
ЗНАЧЕННЯ ПАРЕМІЙ У НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНІЙ СПЕЦИФІЦІ ПОБУТУ ТА ЖИТТЯ АНГЛІЙЦІВ.....	267
<i>Крістіна Шпак</i>	
СПЕЦИФІКА ХУДОЖНЬОГО ДИСКУРСУ ЯК СЕРЕДОВИЩА ІСНУВАННЯ СЛІВ-РЕАЛІЙ.....	269
<i>Світлана Шумаєва, Оксана Зубатюк</i>	
ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНИХ ПРАКТИК НАВЧАННЯ В ДЕРЖАВНИХ ШКОЛАХ НЬЮ-ДЖЕРСІ.....	272
<i>Олена Яковлєва</i>	
НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ В РОМАНІ УЇЛКІ КОЛЛІНЗА «МІСЯЧНИЙ КАМІНЬ».....	275
<i>Oleh Yaloza, Svitlana Derkach</i>	
CONSIDERABLE BENEFITS OF MUSICALLY TRAINED LANGUAGE LEARNERS IN CLASS	277
<i>Дарина Яшук</i>	
СЕМАНТИКА ВЛАСНОЇ НАЗВИ В АНТРОПОНІМІЇ.....	281

3. Padurean A., & Margan M. Foreign Language Teaching Via ICT. *Revista De Informatică Socială*. 2009. 6 (12). P. 97–101.
4. Zhang P., & Aikman S. Attitudes in ICT Acceptance and use. In J. Jacko (Ed.), *Human-Computer Interaction, Part I* (pp. 1021-1030). 2007. Syracuse, NY: Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
5. Farahnaz R. N, Parviz A, Nazila K. The Effect of Using Jigsaw to Enhance Female Iranian Intermediate EFL Learners' Oral Proficiency. *Australian Journal of Basic and Applied Sciences*. 2012. 7(9), 315–326.
6. Hayat Naciri. The Use of ICTs to Enhance Students' Speaking Skills. *Innovation in Language Learning* [Electronic resource]: <https://conference.pixel-online.net/ICT4LL/files/ict4ll/ed0012/FP/3066-LSK4226-FP-ICT4LL12.pdf>

Алла Паладьєва,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
м. Умань

Віолета Кравченко,
магістрантка I курсу,
факультет іноземних мов,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
м. Умань

ТИПИ ІНТЕРТЕКСТІВ У ХУДОЖНЬОМУ ТВОРІ

Тенденція сучасної лінгвістики до проведення комплексних досліджень зумовлює величезну зацікавленість до досліджень інтертекстуальності. Існуючи як універсальна текстова категорія та водночас основний принцип сучасної культури постмодернізму, інтертекстуальність при цьому все ще не отримала повного та не суперечного висвітлення у роботах лінгвістів. До недавнього часу численні дослідження, присвячені інтертекстуальності, проводилися, в основному, у рідній літературознавстві (наприклад, [2] та ін.) і філософії ([3] та ін.). Попри загально філологічний підхід, у цих роботах містяться справедливі положення про те, що інтертекстуальність є обов'язковою умовою існування тексту, котрий розглядається як система генерації смислу, що активується в ході його включення до вертикального контексту літературної традиції, жанрових конвенцій тощо. Дослідники відзначають, що текст існує остільки,

оскільки він опосередкований читаючим суб'єктом та відкритий для взаємодій з іншими текстами; текст не є стабільним, а його смисл мало залежить від волі автора; текст поліфонічний, у ньому звучить нескінченна кількість голосів персонажів та авторів, кожен з яких презентує свій дискурс [6, с. 82].

У сучасній лінгвістиці інтертекстуальність розуміють як текстову категорію [7] і досліджують переважно з погляду засобів її реалізації у конкретних текстах ([5, с. 17–25] та ін.).

Однією з головних функцій інтертекстуальності у тексті є породження нових імпліцитних смислів.

Важливими функціями інтертексту також постають структуротвірна та смислопороджувальна функції. Перша полягає у конструюванні тексту завдяки «чужому слову» – цитатам, ремінісценціям, і т.д., – тобто вона творить форму тексту. Друга ж, смислопороджувальна, впливає на семантичний аспект творення тексту; завдяки інтертекстуальним елементам автор наповнює свій твір необхідним змістом. Дотичною до неї є функція генералізації – посилення закладеного в інтертекстах смислу.

Апелятивна функція інтертексту полягає у тому, що твори розраховані на читача, який здатний побачити інтертекстуальні зв'язки і витлумачити їх, тобто саме на ерудованого реципієнта, який здатний сприйняти повідомлення автора через текст. Наступною функцією інтертексту є поетична, яка часто постає як розважальна: впізнання інтертекстуальних посилянь постає як гра, у якій читач повинен розпізнати всі елементи і витлумачити їх. З цього випливає також сигнально-мнемонічна функція впізнавання та здивування.

Також інтертекст може виконувати референтивну функцію, тобто передавати інформацію про зовнішній світ завдяки тому, що автор відсилає читача до іншого, «зовнішнього» тексту, який містить у собі певне інформативне навантаження. Близькою до цієї є культурно-семіотична функція: за допомогою інтертекстуальних елементів автор дає зрозуміти свої культурно-семіотичні уподобання.

Також інтертекст виконує метатекстову функцію. Для читача, який упізнає деякий фрагмент тексту як посилання на інший текст, одним із варіантів дій є звернення до тексту-джерела для кращого розуміння цього тексту.

Оригінальну типологію інтертекстуальності в рамках стилістики тексту запропонував І. В. Арнольд, розглядаючи цю текстову категорію з точки зору стилістичного контрасту тексту-донора і тексту-реципієнта. Ця типологія побудована на основі принципу диференціації текстів за критерієм мовної суб'єктності, а саме з урахуванням індивідуальних стилістичних особливостей виробника тексту [1, с. 392]. У числі засобів реалізації інтертекстуальності цитація і алюзія виділяються за показником частотності використання. Це послужило аргументом для вибору цитація й алюзії в якості досліджуваних типів інтертексту.

Класифікація І. В. Арнольда включає такі інтертекстуальні елементи:

1) мовні та текстові. До мовних, або кодових, І. В. Арнольд відносить включення, які є носіями іншого, ніж вимагає текст, лексичного чи граматичного мовних стилів. Відзначається, що функціонують такі включення на основі контрасту стилістичних асоціацій. Текстові включення об'єднані однією видовою приналежністю і відрізняються тільки об'ємом від фрагментів у вигляді цитат і алюзій до використання цілісних текстів у вигляді листів або щоденників;

2) за авторською приналежністю пропонується розрізняти зовнішню і внутрішню інтертекстуальність. Там, де вислів належить іншому суб'єкту промови і відсилає читача до чужорідного тексту, інтертекстуальність класифікується як зовнішня, а все, що, так чи інакше, є продуктом діяльності одного учасника – нехай навіть із зазначенням вигаданого джерела – І. В. Арнольд відносить до внутрішньої інтертекстуальності;

3) особлива увага приділяється способу і характеру маркування інтертексту. У цьому І. В. Арнольд бачить елемент інтелектуальної гри автора з читачем. На думку дослідника, якщо автор у своєму потенційному читачеві

схильний бачити ерудита, то й інтертекстуальний маркер буде носити витончену латентну форму. В іншому випадку джерело буде чітко позначене. Далі І. В. Арнольд говорить про традиційний для кожної національної культури набір текстів, автори яких апіорі відомі читачеві. До них віднесені тексти світової та національної класичної літератури, а також можливі інші загальновідомі джерела. І. В. Арнольд стверджує, що включення «прецедентних текстів» [4] здатне значно посилювати виразність авторського тексту;

4) враховується місце розташування інтертексту в приймаючому текстовому просторі. Якщо цитата або алюзія локалізовані в конкретній точці сюжетного розвитку, то і їх значення будуть носити епізодичний характер. У тому ж випадку, якщо інтертекст займає місце в назві твору або служить епіграфом, його смислове поле значно розширюється і може висловлювати вже не тільки основну тему твору, але і її авторську оцінку. Проводячи в даному випадку аналогію з механізмом висування, І. В. Арнольд відносить таку особливість інтертекстуальних включень до питань стилістики декодування;

5) характерною властивістю інтертексту вважається його здатність до трансформації, як за формою, так і за смисловим змістом. Семантичні і формальні значення першоджерела можуть зазнавати, на думку І. В. Арнольда, деякі зміни в процесі читацької адаптації до тексту-реципієнту. Визначаючи роль конкретної цитати або алюзії, читач порівнює специфіку їх функціонування в тексті оригіналу та переосмислює отримані значення в залежності від авторської установки прийнятого тексту. Такі трансформації особливо яскраво проявляють себе при описі природи, творів образотворчого мистецтва або музичних творів [1, с. 415–416].

Узагальнюючи все різноманіття пропонованих підходів до типологізації інтертексту, можна стверджувати, що так чи інакше всі вони зводяться до визначення текстової форми і функціональної спрямованості інтертекстуального фрагмента. Отже, під інтертекстом у художньому тексті слід розуміти марковані об'єкти присутності стороннього тексту, представлені у

вигляді засобів зовнішньої інтертекстуальності – текстових включень, найчастіше цитат і алюзій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арнольд И. В. Семантика, Стилистика. *Интертекстуальность: сб. ст.* / науч. ред.: П.Е. Бухарин. М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ». 2014. 452 с.
2. Бахтин М. М. Проблемы поэтики Достоевского. М.: Художественная литература, 1972. 470 с.
3. Барт Р. S. Z. М.: Эдиториал УРСС, 2001. 231 с.
4. Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность. Изд-е 7-е. М.: ЛКИ, 2010. 264 с.
5. Смирнов И. П. Порождение интертекста (Элементы интертекстуального анализа с примерами из творчества Б.Л. Пастернака). *Wiener Slawistischer Almanach*. 1985. Sonderband 17. 206 p.
6. Чорновол-Ткаченко Р. С. Теорія інтертекстуальності: цілі, завдання, методи. *Вісник СумДУ*. 2006. 11 (95). Т 2. С. 82–87.
7. Beaugrande R. de. Text and Sentence in Discourse Planning. *Text vs. Sentence: Basic Questions of Text Linguistics*. 1979. Vol. III.

Алла Паладьєва,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
м. Умань

Дмитро Паламарчук,
магістрант I курсу,
факультет іноземних мов,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
м. Умань

МОДАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВИ ДІЛОВИХ ЛИСТІВ

Особлива увага при укладанні ділового листа звертається на синтаксичну організацію текстового матеріалу. З огляду на це, при моделюванні композиційної схеми ділового листа важлива роль відводиться поділу тексту на абзаци, які в окресленому писемному жанрі ділового дискурсу мають специфічні риси. Абзаци не є автономними одиницями. Вони взаємопов'язані у структурному відношенні не лише формальними зв'язками, але й змістовими. Проілюструємо вищесказане релевантним мовним матеріалом. У ділових листах широко використовуються такі лексеми-зв'язки: *in order to ...*, *even if you*